

Ilmastosuunnitelman laatiminen / Osallistuminen Lapin liiton Tehemmä yhdessä ilmastotyötä -hankkeeseen

Kunnanhallitus 24.11.2022 § 433
202/02.02.00/2022

Pelkosenniemen kunta kuuluu kuntien ja kuntayhtymien HINKU-verkostoon. Hinku-kunnat ovat sitoutuneet tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Kunnat pyrkivät vähentämään ilmastopäästöjään muun muassa lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä ja parantamalla energiatehokkuutta. Kunnat kannustavat myös paikallisia yrityksiä ja asukkaita ilmastotekoihin.

Kesällä 2022 voimaan tullutta ilmastolakia täydennetään kuntien ilmastosuunnitelmilla. Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laista 20.10.2022 ja lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023. Laki velvoittaa kunnilta ilmastosuunnitelman, jonka tulee sisältää muun muassa tavoitteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä, tiedot kunnan kasvihuonekaasupäästöjen kehityksestä sekä toimet, joilla päästöjä vähennetään. Ilmastosuunnitelmaan voi lisäksi sisällyttää sopeutumiseen ja nieluihin liittyviä tavoitteita ja toimia.

Ilmastosuunnitelma on laadittava viimeistään lain voimaantulon jälkeen alkavan ensimmäisen valtuustokauden aikana. Ilmastosuunnitelma on päivitettävä kerran valtuustokaudessa. Kunta voi laatia suunnitelma yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Tällöin suunnitelmassa on oltava kuntakohteiset tavoitteet ja toimet.

HINKU-kunnat ovat sitoutuneet aloittamaan lain mukaisen ilmastosuunnitelman edelläkävijöinä. Ilmastosuunnitelman sisältö on pääpiirteissään kuvattu ilmastolaissa (§ 14 a). Kunnissa tarvitaan nyt ymmärrystä, miten suunnitelmien päivittäminen tai toteuttaminen tehdään käytännössä lain edellyttämällä osallistavalla tavalla. Kuntien ilmastosuunnitelmien tukena on Suomen ympäristökeskus SYKE:n laatima vuoden 2023 alussa valmistuva opas sekä Alas-skenaariyökalu (ALasSken).

SYKE on tehnyt selvityksen, jonka mukaan reilulla 70 kunnalla on ilmastosuunnitelma. Näissä kunnissa asuu yhteensä yli 3,7 miljoonaa asukasta, eli kaksi kolmasosaa suomalaisista on jo nyt ilmastosuunnitelman piirissä (tiedote verkkosivuilta 23.2.2022). Kaikilla suurimmilla, yli 100 000 asukkaan kaupungeilla on ilmastosuunnitelma. Yli 10 000 asukkaan kunnista yli puolella on suunnitelma, mutta alle 10 000 asukkaan kunnista alle 10 prosenttia on tehnyt suunnitelman.

Lapin liitolla on käynnissä Tehemmä yhdessä ilmastotyötä -hanke, jota kautta on mahdollisuus saada konkreettista tukea ilmastosuunnitelmien edistämiseen. Hankkeen kustannusarvio on 120 000€. YM:n avustus hankkeelle on 84 000 €. Omarahoitusosuus katetaan omalla työllä ja kunnille tarjottavista ostopalveluista perittävällä 10 % omavastuuosuudella. Hanke kestää 31.5.2023 saakka.

Esityslistan liitteenä on suunnitelma Pelkosenniemen kunnan ilmastosuunnitelman laatimiseksi, joka toteutetaan alkuvuodesta 2023 kuntalaiset ja muut sidosryhmät osallistavassa prosessissa.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen, 040 157 7045
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että 1) Pelkosenniemen kunta osallistuu Lapin liiton Tehemä ilmastotyötä - hankkeeseen 500 euron määrärahalta 2) kuntaan laaditaan ilmastosuunnitelma esityslistan liitteenä olevan osallistavan suunnitelman mukaisesti
Käsittely	
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kunnanjohtajan päätösehdotuksen.
Tiedoksi	miika.huhtala@evate.fi Lapin liitto hanna-leena.pesonen@lapinliitto.fi Elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.